

פרוטוקול

ישיבת מועצת הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית

שהתקיימה ביום שלישי, ה-28 ביוני 2022, בשעה 09:00, במשרדי רשות החדשנות בת"א

חברי מועצה משתתפים:

ד"ר עמירם אפלבוים, ראש רשות החדשנות ויו"ר המועצה
ד"ר עינת מגל, סגנית המדען הראשי, משרד הכלכלה והתעשייה
מר אורי שאשא, סגן החשב הכללי, משרד האוצר
גב' ספיר איפרגן, אגף התקציבים, משרד האוצר (נכחה בישיבה והחל בנושא מס' 8 השתתפה באמצעות ZOOM)
מר ארז צור, נציג ציבור (השתתף באמצעות ZOOM)

משתתפים נוספים:

מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות
מר תומר סגלוביץ', ראש מטה מנכ"ל רשות החדשנות
עו"ד צפירי נוימן, היועץ המשפטי, רשות החדשנות
עו"ד לי קפון דפני, הלשכה המשפטית, רשות החדשנות
מר פניאל רוזנטל, ראש מטה ראש רשות החדשנות
גב' טליה ישפה, אגף התקציבים, משרד האוצר
רו"ח לימור טל, חשבת רשות החדשנות (השתתפה בנושא מס' 5)
רו"ח יונתן רוז, חשבונאי ראשי, רשות החדשנות (השתתף בנושא מס' 5)
מר אורן רוזנברג, מנהל תחום מימון חברות בצמיחה, רשות החדשנות (השתתף בנושא מס' 5)
רו"ח יצחק מלוב, משרד רו"ח בייקר טילי (השתתף בנושא מס' 5)
רו"ח סיון כהן, משרד רו"ח בייקר טילי (השתתפה בנושא מס' 5)
מר שגיא דגן, ראש חטיבת מדיניות, רשות החדשנות (השתתף בנושאים מס' 6-7)
ד"ר אסף קובו, מנהל אגף מחקר וכלכלה, רשות החדשנות (השתתף בנושא מס' 6)
מר חנן ברנד, ראש חטיבת הזנק, רשות החדשנות (השתתף בנושאים מס' 7-8)
גב' קרינה רובינשטיין, חטיבת הזנק, רשות החדשנות (השתתפה בנושאים מס' 7-8)

על סדר היום

1. דברי פתיחה - יו"ר מועצת הרשות;
2. אישור פרוטוקולים של ישיבות מועצת הרשות;
3. מעבר על ביצוע כלל החלטות המועצה מישיבות קודמת ועמידה במועדי ביצוע;
4. עדכון מנכ"ל רשות החדשנות;
5. אישור הדו"חות הכספיים של רשות החדשנות לשנת 2021;
6. הצגת הדו"ח השנתי של רשות החדשנות לשנת 2022;
7. הצגת תכנית אסטרטגית לפריצת אקוסיסטם אקלים-טק בישראל;
8. הצגת ודיון מצב ההייטק בירושלים ותוכנית להאצתו;
9. מינוי ממלא מקום מנהל חטיבת צמיחה;
10. מינוי ממלאת מקום מנהל חטיבת פיתוח ארגוני;
11. מינוי ממלא מקום מנהל חטיבה בינלאומית;
12. מינוי ממלא מקום מנהל מינהלת איסרד;
13. עדכון יעדי רשות החדשנות לשנת 2022.

הדין

1. דברי פתיחה - יו"ר מועצת הרשות

דיון: ד"ר עמירם אפלבוים, יו"ר מועצת הרשות וראש רשות החדשנות, פתח את הישיבה ועדכן כי טרם מונו נציגי הציבור לוועדה לאיתור מועמדים לתפקיד נציגי הציבור במועצת הרשות. עוד ציין כי החוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, תשמ"ד-1984 (להלן: "חוק החדשנות"), צפוי לעלות לדיון בוועדת הכספים בכנסת ביום 29 ביוני 2022. לבסוף, ציין כי חלק מהנושאים שיעלו במהלך הישיבה הנוכחית הינם נושאים שמשרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה מעוניין כי יקודמו.

2. אישור פרוטוקולים של ישיבות מועצת הרשות

דיון: חברי מועצת הרשות נתבקשו לאשר את הפרוטוקולים של ישיבות מועצת הרשות שהתקיימו בימים 24 במרץ 2022, 7 באפריל 2022, 12 במאי 2022 ו-29 במאי 2022.

התקיים דיון בנוגע להתייחסות של אחד מחברי מועצת הרשות במסגרת הפרוטוקול של ישיבת מועצת הרשות מיום 7 באפריל 2022.

החלטה: לאשר את הפרוטוקולים של ישיבות מועצת הרשות שהתקיימו בימים 24 במרץ 2022, 12 במאי 2022 ו-29 במאי 2022, בהתאם לנוסחים שהופצו טרם הדיון.

בכל הנוגע לפרוטוקול מיום 7 באפריל 2022, הנוסח יובא לאישור מועצת הרשות לאחר עריכת שינוי בפרוטוקול בכל הנוגע להתייחסות של אחד מחברי מועצת הרשות.

3. מעבר על ביצוע כלל החלטות המועצה מישיבות קודמות ועמידה במועדי ביצוע

דיון: עו"ד צפרייר נוימן, היועץ המשפטי, ציין כי בישיבת מועצת הרשות שהתקיימה ביום 24 במרץ 2022 נדון נושא "תיקון נוהל שמירת סודיות ופעילות רשות החדשנות והאורגנים שלה וגורמים הפועלים מטעם ובעבורם". מועצת הרשות החליטה לאשר את תיקון הנוהל. בנוסף, נקבע כי תישלח לחברי מועצת הרשות חוות דעת משפטית אשר תסקור את ההיבטים הרלוונטיים לכך שאין מניעה בהעברת הנתונים לשכנה המרכזית לסטטיסטיקה. חוות הדעת נשלחה כחלק מסדר היום שהופץ לחברי המועצה לקראת הדיון הנוכחי.

בנוסף, ציין עו"ד נוימן כי בישיבת המועצה שהתקיימה ביום 9 בדצמבר 2021 נקבע שיתקיים דיון נוסף (ככל שיידרש) בתכנית העבודה והיעדים של רשות החדשנות, זאת לאחר בחינת הדו"ח של חברת שלדור והמסקנות שיעלו ממנו. במהלך הדיון הנוכחי יוצגו לאישור מועצת הרשות עדכונים שרשות החדשנות מבקשת לבצע ביעדים לשנת 2022 בהתאם לאסטרטגיה החדשה. בנוסף, בישיבת מועצת הרשות שהתקיימה ביום 7 באוקטובר 2021: נקבע כי ההתייחסות למסלולי ההטבה של זירת ייצור מתקדם, ובכלל זה להוראות התמלוגים של מסלול הטבה מסי 36 – עידוד חדשנות טכנולוגית בתעשיית הייצור,

תוצג כחלק ממכלול הפעילויות של הרשות, תוצג במסגרת האסטרטגיה של רשות החדשנות. לפיכך, לאור השינוי באסטרטגיה של רשות החדשנות ובהתאם לכך גם במבנה הארגוני, מבוקש כי תהא הצגה לעניין הוראות התמלוגים ככל שיהיה בכך צורך לאחר יישום האסטרטגיה.

לבסוף, בישיבת מועצת הרשות שהתקיימה ביום 19 בנובמבר 2020 נקבע כי תיערך בחינה של אפקטיביות מסלול הטבה מס' 4 – חממות טכנולוגיות 2020, אשר תוצאותיה יוצגו למועצה בישיבה שתתקיים ברבעון הרביעי של שנת 2021. מאחר ורק בחודש מרץ 2022 נבחרו החממות, מבוקש כי באחד הדיונים הבאים יוצג הלו"ז שיהיה אפשרי לביצוע בחינת האפקטיביות והצגתה למועצה, לאחר התייעצות עם חטיבת האסטרטגיה.

החלטה: לאשר כי ההצגה לעניין הוראות התמלוגים של מסלול הטבה מס' 36 – עידוד חדשנות טכנולוגית בתעשיית הייצור, תובא לדיון במועצת הרשות ככל שיהיה צורך בעריכת שינויים.

בנוסף, לאשר כי באחד הדיונים הקרובים יוצג הלו"ז שיהיה אפשרי לביצוע בחינת האפקטיביות של מסלול הטבה מס' 4 – חממות טכנולוגיות 2020 והצגתה למועצת הרשות.

4. עדכוני מנכ"ל רשות החדשנות

דיון: מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, הציג את המבנה הארגוני החדש, לרבות מנהלי היחידות השונים והשינויים באיוש התפקידים. עוד הציג את דו"ח החדשנות של הרשות לשנת 2022 ואת החשיפה התקשורתית שלו, כאשר עיקריו יוצגו בהמשך.

בהמשך הציג את תכנית הביו-קונוורגנס, אשר אושרה בפורום תל"מ. רשות החדשנות צפויה להשקיע כ-700 מיליון ש"ח לקידום עצמאי של התחום. בנוסף, מתבצע מאמץ לגיבוש תכנית מלאה בחודשים הקרובים, כאשר אחד החסמים הינו היעדר תקציב מדינה. התכנית תתמקד בבניית תשתיות ופיתוח יכולות בתחומים בהן יש לישראל חוזקות, לרבות ביו-הדפסה וביולוגיה סינתטית.

בכל הנוגע לתכנית הבינה המלאכותית, בחודשים האחרונים פועלת הרשות ביחד עם משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה לגיבוש תכנית לאומית לבינה מלאכותית. בחודש מאי הוצגה טיוטת תכנית לשר האוצר ולשרת החדשנות, המדע והטכנולוגיה, אשר קיבלה אישור עקרוני. התכנית כוללת 3 רכיבים מרכזיים: הבטחת ההובלה הטכנולוגית של מדינת ישראל (מהווה המשך ישיר לתכנית של פורום תל"מ); קפיצת מדרגה בתעשיית החדשנות (מהווה ליבת העיסוק של הרשות וכולל מיזמים מתואמים ויצירה של "נכסי דאטה"); הטמעת בינה מלאכותית בממשלה (תפישה של פרויקטים לאומיים שיוטעמו בשירות הציבורי). התכנית הוערכה ב-1.5 מיליארד ש"ח וצפויה להימשך 4 שנים.

נציגת אגף התקציבים במועצה ציינה כי יש לנצל את הזמן של היעדר תקציב, על מנת לנסות ולהגיע להסכמות מהותיות עם השותפים לתכנית.

לאחר מכן התייחס מר בין בקצרה לתכנית האסטרטגית להאצת אקוסיסטם האקלים-טק, אשר יוצג בהרחבה במהלך הדיון. בכל הנוגע לשיתוף הפעולה עם זרוע העבודה במשרד הכלכלה והתעשייה, פורסם קול קורא משותף ראשון למגזר החרדי. ועדת המחקר צפויה להתכנס ולדון בבקשות שהוגשו בסוף חודש

אוקטובר 2022. נציגת אגף התקציבים במועצה ציינה כי שיתוף הפעולה הינו איזון נכון, במסגרתו רשות החדשנות משתפת בניסיונה ובמומחיות שלה. התקיים דיון ביחס לכך שהמענקים אינם ניתנים כגמול על הצלחה בהשמות, כאשר מר בין הסביר שהרציונל הינו זהה לזה של מסלול הטבה מס' 1 – קרן המו"פ. עוד הוצג המקרה של חברה אשר השתתפה בשני קולות קוראים של רשות החדשנות וגייסה 100 מיליון דולר לצורך הקמת בתי ספר להכשרה בתחום הטכנולוגיה.

כמו כן, הציג מר בין את ביצוע תקציב המענקים במחצית הראשונה של שנת 2022 בחלוקה לחטיבות השונות. יש ניצול תקציבי של כ-50% באמצע השנה.

לבסוף, הציג מר בין עדכונים נוספים מהרבעון השני של שנת 2022, לרבות: 3 קולות קוראים מכוח מסלול הטבה מס' 49 – תכניות לעידוד הנבטה ויזמות, מסלול הטבה מס' 48 - קידום היזמות הטכנולוגית בבאר שבע, קול קורא להקמת מעבדה למחשוב קוונטי ו-RFI לקראת מיזם מתואם בינוי. בנוסף, הוקם צוות משימה "חסמים לייצור בישראל בחלבון אלטרנטיבי" בשיתוף משרד הכלכלה והתעשייה וכן מבוצע ארגון מחדש (עסקי ותפעולי) של קרנות קוריאנה, סינגפור וקנדה (שלושת הקרנות צפויות לעבור למודל של הודו). בהמשך הדיון יוצגו מיפוי ההייטק בירושלים וגיבוש תכנית פעולה.

5. אישור הדו"חות הכספיים של רשות החדשנות לשנת 2021

רקע: סעיף 8א(6) לחוק החדשנות, קובע כי בסמכות מועצת הרשות לדון בטיטות הדו"חות הכספיים של רשות החדשנות ובהערות רואה החשבון המבקר לגביה, ולאחר אישור הדו"חות הכספיים - לדון בכל פרט שלגביו רואה החשבון המבקר הסתייג, העיר הערה או נמנע מלחוות דעתו. סעיף 15לג לחוק החדשנות קובע, כי מועצת הרשות אחראית לעריכת הדו"חות הכספיים של רשות החדשנות ולאישורם. בנוסף, על הדו"חות הכספיים להיות ערוכים בהתאם לכללי החשבונאות הממשלתיים העדכניים באותה עת (לפי הנחיית החשב הכללי במשרד האוצר). כמו כן, הדו"חות הכספיים יאושרו בידי מועצת הרשות, יחתמו בשמה ויוגשו לשר הכלכלה והתעשייה ולשר האוצר לא יאוחר מחודש מרס בכל שנה. יצוין כי בהתאם לחוק החדשנות, הדו"חות הכספיים כוללים מאזן, דו"ח רווח והפסד ודו"ח על תזרימי מזומנים, לרבות הביאורים להם. עוד יצוין, כי חשבות רשות החדשנות אמונה על הכנת הדו"חות הכספיים והם מועברים לאישור אגף החשב הכללי במשרד האוצר.

דיון: רו"ח לימור טל, חשבת רשות החדשנות, הציגה את הנושא וציינה כי הדו"חות הכספיים כוללים מאזן, דו"ח רווח והפסד ודו"ח על תזרימי מזומנים, לרבות הביאורים להם. חוות הדעת של הרו"ח המבקר באשר לדו"חות הינה ללא הסתייגויות. עוד ציינה כי ועדת המשנה של המועצה דנה בטיטות הדו"חות הכספיים ביום 19 ביוני 2022 ולכן כעת הם מובאים לאישור מועצת הרשות.

לאחר מכן סקרה רו"ח טל את הדו"ח על המצב הכספי, הדו"ח על הביצוע הכספי, דו"ח על השינויים בהון, דו"ח על תזרימי המזומנים וכן שני ביאורים רלוונטיים בעניין משבר הקורונה ובעניין מסלול הטבה מס' 43 - עידוד השקעות של גופי השקעה מוסדיים בתעשייה עתירת הידע.

עוד ציינה רוי"ח טל כי נכס התמלוגים, אשר הוצג גם בשנים הקודמות, הגיע מהמדען הראשי במשרד הכלכלה והתעשייה. לפני שנתיים הנכס עודכן מ-9 מיליארד ש"ח ל-3 מיליארד ש"ח, וכן כי שיעור ההחזר במודל החדש שפותח ירד ל-41%. ההתפלגות מצביעה שרק שליש מהכסף חוזר בשנים הראשונות והרוב בשני השישית והשביעית. כלומר, מרבית ההחזרים מגיעים בשליש האחרון ולכן נכס התמלוגים גדל במודל החדש.

החלטה: לאשר את הדו"חות הכספיים של רשות החדשנות לשנת 2021, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון.

6. הצגת הדו"ח השנתי של רשות החדשנות לשנת 2022

דיון: ד"ר אסף קובו, מנהל אגף מחקר וכלכלה ברשות החדשנות, הציג את הדו"ח השנתי של רשות החדשנות לשנת 2021 וסקר, בין היתר, את ההיבטים המפורטים להלן: תוצר ההייטק צמח ב-10% בשנת 2021, אך שמר על חלקו היחסי. חלקו של ההייטק בייצוא הישראלי חצה בשנת 2021 לראשונה את קו ה-50% (16% ייצוא תעשייה, 38% ייצוא הייטק שירותים ו-46% ייצוא שאינו הייטק) ושיעור השכירים בהייטק חצה לראשונה את רף ה-10% מהשכירים בישראל. בנוסף, מספר המגה גיוסים (מעל 100 מיליון דולר בגיוס) גדל ביותר מפי 10 בתוך 3 שנים.

בהמשך סקר ד"ר קובו את האתגרים להמשך הצמיחה של ההייטק הישראלי: ישראל מידרדרת במדד החדשנות העולמי בשנתיים האחרונות (ממקום 10 בשנת 2019 למקום 15 בשנת 2021), רוב ההשקעות בחברות סטארטאפ נעשית בשלבים מתקדמים, ישנה ירידה בהקמת חברות סטארטאפ וקיפאון בשלבי ה-Seed. לכך יש להוסיף את העובדה שישנה ריכוזיות גבוהה של השקעות בתחומים מצליחים (כדוגמת תוכנה ארגונית, פינטק וסייבר) והשקעות נמוכות בתחומים אחרים (כדוגמת אנרגיה, מכשור רפואי ופארמה). עם זאת, ישראל ממשיכה להוביל במקום הראשון בעולם בהשקעות מו"פ כאחוז מהתמ"ג והראשונה שחוצה את רף ה-5% (בשנת 2019).

אתגרים נוספים נוגעים למחסור בהון אנושי אשר מוביל לעלייה דרמטית בשכר, היותו של הענף הומוגני אשר כולל בעיקרו גברים יהודים וכן העובדה כי בוגרי תארי הייטק אינם ממשיכים לתארים מתקדמים בתחום.

כמו כן, ד"ר קובו ציין כי כיום רוב הערך משיתוף הפעולה של התעשייה עם האקדמיה הישראלית מגיע לחברות זרות. עם זאת, לאחר מספר שנים של סטגנציה, ישנה עלייה במספר הסטארטאפים האקדמיים. כמו כן, ישראל אמנם מובילה בחדשנות, אבל חלשה בהטמעתה במשק הישראלי (לרבות בשל האקלים הרגולטורי בישראל).

לבסוף, ציין כי רשות החדשנות פועלת בשיתוף עם גורמי ממשל שונים בהיבטים שונים, לרבות ליווי בהסרת חסמי רגולציה, זיהוי ותיקוף צורך ועיצוב פתרונות ויצירת חיבורים מול שותפים חדשים וחברות בארץ ובעולם.

7. הצגת תכנית אסטרטגית לפריצת אקוסיסטם אקלים-טק בישראל

דיון: מר חנן ברנד, ראש חטיבת הזנק ברשות החדשנות הציג את הנושא וציין כי קצב ההתחממות הגלובלית מהיר מהצפוי, כאשר יעדי האקלים השאפתניים לשנת 2050 רחוקים מהשגה. הון מדינתי ופרטי רב מושקע באקלים-טק (כ-600 מיליארד דולר בשנת 2021), אך קיים פער בין רמת הבשלות הטכנולוגית הקיימת לרמת הבשלות הטכנולוגית הנדרשת. תחום האקלים-טק הינו תחום שבו הטכנולוגיות נועדו לתת פתרון, ישיר או עקיף, להפחתת (מיטיגציה) פליטות גזי חממה או להתמודדות (אדפטציה) עם השלכות משבר האקלים. מדובר בתחום בעל היבטים הנוגעים לאנרגיה, תחבורה, חקלאות, מים, בנייה ומזון.

בהמשך הסביר מר ברנד כי בישראל פועלות כ-650 חברות באקוסיסטם. ישנה פעילות רבה בתחומי האנרגיה הנקייה, התחבורה החכמה והחקלאות המדייקת. בנוסף, ישנה צמיחה מהירה ויזמות רבה בתחום תחליפי החלבון והבנייה הירוקה. התמיכה הממשלתית הינה בהיקף של כ-100 מיליון ש"ח, בעיקר דרך רשות החדשנות. עם זאת, האקוסיסטם אינו מפותח דיו- במרבית תחומי האקלים-טק יש פחות משקיעים ופעילות הנבטה, המשקיעים הפעילים אינם מגוונים ואינם מתמחים באקלים ומעט חברות רב-לאומיות מפעילות מרכזי מו"פ בישראל.

נציגה מאגף התקציבים במשרד האוצר ביקשה לדעת האם תמונת המצב בישראל דומה לתמונת המצב בעולם וציינה כי חשוב לדעת מה קורה בעולם אם רוצים להתחרות בהאבים של מדינות אחרות.

דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, ציין כי אין כוונה ליעד כספים למענקים לחברות הפועלות בתחום זה. הבקשות בתחומים שונים נבחנות לפי מידת המצוינות שלהן. כמו כן, הכוונה היא לעשות פיתוח עסקי על מנת שתוגשנה בקשות בתחום האקלים-טק לרשות החדשנות.

נציגת אגף התקציבים במועצה ציינה כי נדרש מידע מפורט יותר על מנת שניתן יהיה לקבל החלטה במועצה באשר לדרך הפעולה. כמו כן, עולה השאלה מדוע דווקא לקדם את התחום הנושאי של אקלים. בהקשר זה נדרשת מתודולוגית עבודה של בחירת תחומים. בנוסף, מסלול הטבה מס' 1 של רשות החדשנות – קרן המו"פ הינו מסלול מאתגר לכלל החברות, ולא רק לאלו הפועלות בתחום האקלים.

מר ברנד ציין כי כיום אין פעילות של קרנות ישראליות המתמחות באקלים. גם לקרנות הזרות המתמחות באקלים אין פעילות בישראל.

מר בין ציין כי ביעדי רשות החדשנות לשנת 2021 נקבע כי הנושא של האקלים יטופל על-ידי רשות החדשנות. עוד ציין כי קיים מחסור הן של יזמים בתחום והן של מימון לשלבים המוקדמים ולשלבי הצמיחה וההטמעה, זאת על-פי בדיקות שרשות החדשנות ביצעה. הכוונה היא לבצע פעולות "רכות" של עידוד האקוסיסטם על בסיס מצוינות.

נציגת אגף התקציבים במועצה ציינה כי הסוגיה של מיקוד נושאי מעוררת קשיים מבחינת משרד האוצר, זאת בשונה מבינה מלאכותית שהיא בגדר טכנולוגיה. נדרשת עבודה מתודולוגית אשר תגדיר כיצד בוחרים תחומי מיקוד, לדוגמא האם נדרש לבחון מה קורה בעולם או האם מה יביא תרומה למשק

הישראלי! ייתכן שלאחר הגדרת המתודולוגיה יתברר שיש לתת מיקוד נושאים גם בתחומים אחרים. לכן, העמדה הינה שתהיה תכנית מצומצמת, זאת עד שתושלם הבחינה המקיפה.

חבר מועצה נוסף ציין כי הוא מסכים שצריכה להיות מתודולוגיה כללית לפעולה במקרה שבו רוצים להקצות משאבים לתחום מסוים.

מר שגיא דגן, ראש חטיבת מדיניות ברשות החדשנות, ציין כי מדובר בבעיה עולמית שצופיה לייצר ביקושים בעשרות השנים הבאות. רשות החדשנות צריכה להיות במיקוד במקומות בהם ישנם כשל שוק או חסמים רגולטוריים לדוגמא.

מר בין ציין כי הוא מסכים לכך שצריכה להיות מתודולוגיה לבחירת אקוסיסטמים חדשים. עם זאת המקרה הנוכחי הינו בגדר הזדמנות למדינת ישראל. מדובר במאמץ פיתוח עסקי בלבד וההשקעות עצמן תעשנה על בסיס מצוינות במידה ויגיעו מיזמים מתאימים העומדים בקריטריונים של הרשות.

8. הצגת ודיון מצב ההייטק בירושלים ותוכנית להאצתו

דיון: מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, ציין כי בהתאם להחלטת ממשלה מס' 1367, בעניין "פיתוח רובעי חדשנות בעיר ירושלים", מיום 10.04.2022, על רשות החדשנות לבחון את מצב ההייטק בירושלים. נערכה בחינה שנמשכה מספר חודשים באשר לצורך במעורבות ממשלתית.

גב' קרינה רובינשטיין, חטיבת הזנק ברשות החדשנות, הציגה את הנושא וציינה כי נערכה סקירה של היבטים שונים, ובכלל זה מספר החברות בעיר, הרכב האוכלוסייה ומספר המשרות הקיימות. מהנתונים עולה כי שיעור המועסקים בהייטק בירושלים הינו כחצי משיעור ירושלים באוכלוסייה.

לשאלת נציגה מאגף התקציבים במשרד האוצר האם נערכה בחינה של העיר ירושלים רק בהקשר של גברים יהודים שעובדים בהייטק, כפי שקיים באזור המרכז, השיבה גב' רובינשטיין כי החברות בירושלים מייבאות את העובדים שלהן מחוץ לעיר. עוד ציינה הנציגה כי חסרים נתונים אודות ההנחות השונות שפורטו במצגת, על מנת שניתן יהיה להתייחס אליהן.

לאחר מכן הציגה גב' רובינשטיין את השקעות רשות החדשנות בירושלים, ובכלל זה: אישור 3 חממות טכנולוגיות אשר הקימו כ-30 חברות והשקיעו בבניית האקוסיסטם. בנוסף, משנת 2018 ניתנו מענקים בסך של כ-500 מיליון ש"ח. בנוסף, ציינה כי לצורך מיפוי אקוסיסטם ההייטק בירושלים נערכו מפגשים ושיחות עומק עם גורמים שונים, לרבות מתעשיית ההייטק, מהאקדמיה ומהמגזר הציבורי.

גב' רובינשטיין ציינה כי החסמים העיקריים שמופו בעקבות השיחות הינם: תפיסתה של ירושלים כמיושנת ובעלת מנטליות שאינה "מעוררת" הייטק; היעדר נוכחות מספקת של משקיעים, שכן רוב חברות ההזנק והקרנות ממוקמות במרכז; מחסור משמעותי בהון אנושי, אשר בא לידי ביטוי בדחיקה החוצה של חברות הזנק, עזיבת סטודנטים לאחר סיום לימודיהם במוסדות אקדמיים וכדומה.

לאחר מכן הציגה גב' רובינשטיין המלצות לפעולה, ובכלל זה – חיבור חברות גדולות לאקוסיסטם, על מנת להגדיל את פוטנציאל ההעסקה שלהן; חיבור הון אנושי נדרש לחברות ההזנק בעיר על מנת לסייע

בצמיחתן והשארטן בעיר, הגדלת היצע ההון האנושי בעיר מאוכלוסיות בתת-ייצוג (חרדים וערבים) ושילובם בתעסוקה, הנגשת תשתיות מו"פ ואחרות על מנת למנוע עזיבת חברות הזנק את העיר וביסוס האב החדשנות של העיר בוורטיקלים של AI וביומד לצורת משיכת חברות נוספות, משקיעים והון אנושי. מר בין ציין כי החסם העיקרי להתפתחות חברות הזנק בעיר ירושלים הינו נושא ההון האנושי. חברות רבות נודדות מחוץ לעיר מאחר והן אינן מצליחות לגייס עובדים.

לאחר מכן התקיים דיון בשאלה האם מקום המגורים של עובדי ההייטק הינו סוגיה רלוונטית, שכן ממילא קיים מחסור בהון אנושי להייטק, לא רק בירושלים. בהקשר זה ציין מר בין כי כיום רשות החדשנות מפעילה מסלולי הטבות ייעודים לצורך קידום יזמות טכנולוגית הן בעיר חיפה והן בעיר באר שבע, שכן התזה היא שהייטק מתפתח במטרופולינים. בהקשר של ירושלים, רשות החדשנות זיהתה שלא קיים מחסור בסטארטאפים בעיר אולם קיימת בעיה של עזיבתם את העיר עקב מחסור אקוטי בהון אנושי, ולכן נדרשת מעורבת ממשלתית מסוימת.

נציגת אגף התקציבים במועצה ציינה כי עמדתה הינה שאין די נתונים לצורך קבלת החלטות ובחינת ההמלצות המוצעות. בין היתר, היה מקום לבחון גם את ההשפעות של ההשקעות שבוצעו עד עכשיו בעיר ירושלים. מר בין ציין בהקשר זה כי רשות החדשנות יודעות לזהות את החסמים, זאת לאור הפגישות ושיחות העומק שנערכו עם גורמים שונים.

הנציגה מאגף התקציבים במשרד האוצר ציינה כי כאשר בוחנים חסמים שונים, יש לערוך ניתוח ביחס לקבוצות השונות, ולבחון מה רלוונטי לכל קבוצה. בנוסף, נדרש לראות כיצד יתבצע סינכרון עם תכנית החומש לירושלים שהתקבלה לאחרונה בממשלה. עוד ציינה כי עצם היותה של העיר ירושלים מטרופולין אינה מחייבת את היותה ככזו הכוללת תעשיית הייטק משגשגת.

נציגת אגף התקציבים במועצה ציינה כי עמדתה הינה שעבודת המטה טרם הושלמה ונדרש להציג ניתוח של האוכלוסיות השונות בסגמנטים שונים וכן בחינה של תכנית החומש שאושרה בממשלה כאמור.

ד"ר עמירם אפלבוים, ראש רשות החדשנות, הציע כי תיערך השלמה ביחס להיבטים: הסוגיות הנכללות בתכנית החומש שאושרה בממשלה; ניתוח לפי סגמנטים של המצב הקיים ומגמות; בחינה של סוגיות שהטיפול בהן לא צלח בהקשר של הון אנושי.

לבסוף הציגה גבי רובינשטיין חסמים נוספים הרלוונטיים לאוכלוסייה הערבית: היעדר מסה קריטית של מועסקים רלוונטיים להייטק ו/או יזמים; חסמי שפה ופערים תרבותיים, חוסר במיומנויות רכות, בנטוורקינג ובקהילה; הגירה שלילית של מועסקים פוטנציאליים שמעדיפים לעבוד ברמאללה, תל-אביב, חיפה ונצרת. לכן, ההמלצות המוצעות כוללות: מיפוי עומק של הנעשה והפוטנציאל הקיים בכדי לקבל תמונת מצב עדכנית; הקמת מרכז חדשנות לקידום פעילות שכבר התחילה ואיחוד בין הגורמים השונים הפעילים בנושא; שילוב ההמלצות בתכנית החומש החדשה שמגובש במשרד ירושלים ומורשת; מציאת פתרון לרגישות הקיימת בשימוש בכסף ממשלתי.

התקיים דיון בשאלה האם המענה של מרכז חדשנות בעיר ירושלים הינו המענה המתאים והרלוונטי כאחד הפתרונות.

חברי המועצה סברו כי יש לקבל את הצעתו של ד"ר אפלבוים באשר לביצוע ההשלמות.

החלטה: הנושא יובא להמשך דיון לאחר ביצוע ההשלמות ביחס להיבטים: הסוגיות הנכללות בתכנית החומש שאושרה בממשלה; ניתוח לפי סגמנטים של המצב הקיים ומגמות; בחינה של סוגיות שהטיפול בהן לא צלח בהקשר של הון אנושי.

9. מינוי ממלא מקום מנהל חטיבת צמיחה

רקע: בהתאם לנוהל איתור ומינוי עובדים בכירים (להלן: "הנוהל") המועמד שנבחר על-ידי הוועדה לתפקיד סמנכ"ל/ראש חטיבה ככשיר ראשון, וכן המועמד שנבחר לתפקיד סמנכ"ל/ראש חטיבה ככשיר שני (ככל שנבחר) יובאו על-ידי המנכ"ל לאישור מועצת הרשות.

מאחר ובנוהל אין התייחסות למילוי מקום של סמנכ"ל/ראש חטיבה, לאחר בחינת התהליכים הקיימים בשירות המדינה בעניין זה ותוך ביצוע היקש לנהלים של רשות החדשנות, נראה כי ניתן למנות ממלא מקום, באישור מועצת הרשות, לתקופה קצובה בזמן.

דיון: מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, הציג את הנושא וציין כי מבוקש למנות את מר צביקה גולצמן לממלא מקום מנהל חטיבת צמיחה, לאור השינוי הארגוני המתבקש בעקבות השינויים באסטרטגיה של רשות החדשנות. מר גולצמן בעל תואר ראשון בהנדסת חשמל ותואר בהוראת המדעים מהטכניון, וכן תואר שני MBA מאוניברסיטת תל אביב. מר גולצמן מועסק ברשות החדשנות החל משנת 2017, תחילה בתפקיד מנהל קרן המו"פ, בתפקידו הנוכחי משמש כמנהל אגף מו"פ בחטיבת צמיחה. בעברו שימש כ-4 שנים כמנכ"ל בחברת SU בתחום מערכות רפואיות שפיתחו כלי לפרוסקופי. בנוסף, הוא בעל ניסיון בהובלת פרויקטים מחברת אלביט מערכות.

מבוקש כי תוקף המינוי של מר צביקה גולצמן כממלא מקום יהיה למשך שישה חודשים או עד לתחילת עבודתו ברשות החדשנות של המועמד/ת אשר ייבחר במסגרת הליך המכרז שיפורסם, לפי המוקדם מבין שני המועדים.

החלטה: לאשר את מינויו של מר צביקה גולצמן כממלא מקום מנהל חטיבת צמיחה לתקופה של שישה חודשים או עד לתחילת עבודתו ברשות החדשנות של המועמד/ת אשר ייבחר במסגרת הליך המכרז שיפורסם, לפי המוקדם מבין שני המועדים.

10. מינוי ממלא מקום מנהל חטיבת פיתוח ארגוני

רקע: בהתאם לסעיף בהתאם לנוהל איתור ומינוי עובדים בכירים (להלן: "הנוהל") המועמד שנבחר על-ידי הוועדה לתפקיד סמנכ"ל/ראש חטיבה ככשיר ראשון, וכן המועמד שנבחר לתפקיד סמנכ"ל/ראש חטיבה ככשיר שני (ככל שנבחר) יובאו על-ידי המנכ"ל לאישור מועצת הרשות.

מאחר ובנוהל אין התייחסות למילוי מקום של סמנכ"ל/ראש חטיבה, לאחר בחינת התהליכים הקיימים בשירות המדינה בעניין זה ותוך ביצוע היקש לנהלים של רשות החדשנות, נראה כי ניתן למנות ממלא מקום, באישור מועצת הרשות, לתקופה קצובה בזמן.

דיון: מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, הציג את הנושא וציין כי מבוקש למנות את גבי יעל חי קנובל לממלאת מקום מנהל חטיבת פיתוח ארגוני בעקבות עזיבתו של מר אייל זעירא, סמנכ"ל חטיבת משאבים ולקוחות. גבי חי קנובל בעלת תואר ראשון בתעשייה וניהול ממכללת שנקר ותואר שני MBA מהמכללה למינהל. גבי חי קנובל מועסקת ברשות החדשנות החל משנת 2017 ומשמשת מנהלת תכנון ואינטגרציה ארגונית. היא אחראית על הובלת תהליכי שיפור, לוויה הקמת מוקד ויחידת חווית לקוח. בנוסף, בעלת ניסיון קודם של 15 שנים ביעוץ לחברות שונות בתחומי האו"ש ולווי תהליכי שינוי ארגוני עבור ארגוני פרטיים וציבוריים.

מבוקש כי תוקף המינוי של גבי יעל חי קנובל כממלאת מקום יהיה למשך שישה חודשים או עד לתחילת עבודתו ברשות החדשנות של המועמד/ת אשר ייבחר במסגרת הליך המכרז שיפורסם, לפי המוקדם מבין שני המועדים.

החלטה: לאשר את מינויה של גבי יעל חי קנובל כממלאת מקום חטיבת פיתוח ארגוני לתקופה של שישה חודשים או עד לתחילת עבודתו ברשות החדשנות של המועמד/ת אשר ייבחר במסגרת הליך המכרז שיפורסם, לפי המוקדם מבין שני המועדים.

11. מינוי ממלא מקום מנהל חטיבה בינלאומית

רקע: בהתאם לסעיף בהתאם לנוהל איתור ומינוי עובדים בכירים (להלן: "הנוהל") המועמד שנבחר על-ידי הוועדה לתפקיד סמנכ"ל/ראש חטיבה ככשיר ראשון, וכן המועמד שנבחר לתפקיד סמנכ"ל/ראש חטיבה ככשיר שני (ככל שנבחר) יובאו על-ידי המנכ"ל לאישור מועצת הרשות.

מאחר ובנוהל אין התייחסות למילוי מקום של סמנכ"ל/ראש חטיבה, לאחר בחינת התהליכים הקיימים בשירות המדינה בעניין זה ותוך ביצוע היקש לנהלים של רשות החדשנות, נראה כי ניתן למנות ממלא מקום, באישור מועצת הרשות, לתקופה קצובה בזמן.

דיון: מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, הציג את הנושא וציין כי מבוקש למנות את מר אבי לובטון לממלא מקום מנהל החטיבה הבינלאומית, בעקבות עזיבתה של גבי נילי שלו סמנכ"לית החטיבה הבינלאומית. מר לובטון בעל תואר ראשון במדעי המחשב מהאוניברסיטה הפתוחה ותואר שני במנהל עסקים מאוניברסיטת בן גוריון. בתחילת דרכו למד כעתודאי לתעודת הנדסאי אלקטרוניקה. מר לובטון הצטרף לעמותת מתימו"פ בשנת 2009 לצורך הקמת אגף אסיה פאסיפיק ולאחר מכן ניהל את האגף אסיה פאסיפיק. הוא ניהל וגייס צוות של 3-5 עובדים, כולל מנהלי קרנות. בנוסף למר לובטון ניסיון של 14 שנים מבזק בתפקידי ניהול שונים.

מבוקש כי תוקף המינוי של מר אבי לובטון כממלא מקום יהיה למשך שלושה חודשים או עד לתחילת עבודתו ברשות החדשנות של המועמד/ת אשר ייבחר במסגרת הליך המכרז הנוכחי שמתנהל, לפי המוקדם מבין שני המועדים.

החלטה: לאשר את מינויו של מר אבי לובטון כממלא מקום מנהל החטיבה הבינלאומי לתקופה של שלושה חודשים או עד לתחילת עבודתו ברשות החדשנות של המועמד/ת אשר ייבחר במסגרת הליך המכרז הנוכחי שמתנהל, לפי המוקדם מבין שני המועדים.

12. מינוי ממלא מקום מנהל מינהלת איסרד

רקע: בהתאם לסעיף בהתאם לנוהל איתור ומינוי עובדים בכירים (להלן: "הנוהל") המועמד שנבחר על-ידי הוועדה לתפקיד סמנכ"ל/ראש חטיבה כשיר ראשון, וכן המועמד שנבחר לתפקיד סמנכ"ל/ראש חטיבה כשיר שני (ככל שנבחר) יובאו על-ידי המנכ"ל לאישור מועצת הרשות.

מאחר ובנוהל אין התייחסות למילוי מקום של סמנכ"ל/ראש חטיבה, לאחר בחינת התהליכים הקיימים בשירות המדינה בעניין זה ותוך ביצוע היקש לנהלים של רשות החדשנות, נראה כי ניתן למנות ממלא מקום, באישור מועצת הרשות, לתקופה קצובה בזמן.

דיון: מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, הציג את הנושא וציין כי מבוקש למנות את מר דן סקר לממלא מקום מנהל מינהלת איסרד, בעקבות עזיבתה של גבי נילי שלו, סמנכ"לית החטיבה הבינלאומית ומינהלת איסרד. מר סקר בעל תואר ראשון בכלכלה ומדעי המחשב מאוניברסיטת בר אילן ותואר שני בהנדסת תעשייה וניהול (התמחות במינהל עסקים) מאוניברסיטת בן גוריון. מר סקר מועסק ברשות החדשנות החל משנת 2017 כמנהל אגף דיגיטל, תעשייה וחלל במינהלת איסרד, כאשר מתוקף תפקיד זה הוא מנהל צוות של 3 עובדים. בנוסף, למר סקר ניסיון רב בתפקידים בכירים בחברות הייטק, ובכלל זה הקים וכיהן כמנכ"ל שתי חברות הזנק בתחום הביטחוני.

מבוקש כי תוקף המינוי של מר דן סקר כממלא מקום יהיה למשך שישה חודשים או עד לתחילת עבודתו ברשות החדשנות של המועמד/ת אשר ייבחר במסגרת הליך המכרז לתפקיד, לפי המוקדם מבין שני המועדים.

עוד צוין כי בשל עזיבתה של נילי שלו, ועל מנת לשמור על רצף ניהולי, מוצע כי ככל שהמינוי יאושר על-ידי המועצה, הוא יובא לאחר מכן לאישור של ועדת ההיגוי של תכנית איסרד.

התקיים דיון בסוגיה האם למועצת הרשות יש סמכות למנות עובד של רשות החדשנות שיכהן כמנהל מינהלת איסרד.

נציגת אגף התקציבים במועצה ביקשה להסיר את הנושא מסדר היום, לצורך עריכת בירור במשרד האוצר אודות המינוי לתפקיד זה.

13. עדכון יעדי רשות החדשנות לשנת 2022

רקע: ביום 9 בדצמבר 2021 אישרה מועצת הרשות את יעדי רשות החדשנות לשנת 2022. בשל גיבוש האסטרטגיה החדשה של רשות החדשנות, אשר הוצגה למועצת הרשות בישיבתה מיום 7 באפריל 2022, והשינויים הארגוניים הנובעים ממנה וכן עדכונים נוספים הנובעים מהעבודה שנעשתה עד כה במהלך השנה, נדרשות התאמות ביעדים של רשות החדשנות לשנת 2022.

דיון: מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, הציג את הנושא וציין כי השינויים הינם מינוריים.

בכל הנוגע ליעדים של חטיבת צמיחה (כולל ייצור מתקדם), מבוקש ביעד "מיקוד קרן המו"פ בהשקעות בסיכון גבוה", בהישג הנדרש הראשון למחוק את המילה "ריבית", כך שיופיע "1. שינוי שיטת התמריצים".

התקיים דיון בסוגיה האם נדרש לשנות הישג זה, מאחר ועמדת אגף התקציבים הייתה שהדיון אודות סוגיית שווי המענקים של רשות החדשנות טרם מוצה. לכן, חברי מועצת הרשות סברו כי יש לשנות את ההישג הנדרש הראשון ביעד זה ל-"בחינת מחיר מענק הרשות ושינוי שיטת התמריצים".

בכל הנוגע ליעדים של חטיבת הזנק, מבוקש ביעד "הגדלת היקף תעסוקת ההייטק בחברה הערבית", בהישג הנדרש השלישי במקום "הקמת 2 שלוחות של חברות הייטק באזורי אוכלוסייה ערבית", לשנות ל-"הקנה של פלטפורמה למיפוי ומדידה והנגשה של ההון האנושי להייטק בחברה הערבית, במטרה לקדם מעסיקים להעסקה מרחוק ובמוקדי האוכלוסייה הפוטנציאליים", זאת מאחר והתברר כי ההישג עצמו לא היה נכון לטיפול ביחס ליעד שהוגדר.

חברי המועצה סברו כי ניתן לאשר את התיקון המבוקש ביעד של חטיבת הזנק.

בכל הנוגע ליעדים של חטיבת מדיניות, מבוקש ביעד "שיפור אפקטיביות מסלולי הרשות וביצוע תהליכי מחקר" בהישג הנדרש השלישי במקום "ניתוח ירידה בהיקף חברות הזנק – האם הפגיעה רק בכמות או גם בגיוון" לשנות ל-"ניתוח ירידה בהיקף חברות הזנק".

חברי המועצה סברו כי אין לאשר את התיקון המבוקש ביעד זה של חטיבת מדיניות מאחר ונראה שמדובר במעין תיקון בדיעבד של הישג.

בנוסף, התבקש תיקון נוסף בהישג הנדרש הרביעי של היעד הנ"ל בחטיבת מדיניות, כך שבמקום "ניתוח ההצלחה של מסלולי הכוונה ומסחור ידע והפיכת מחקר יישומי לפרויקט פיתוח, סטארט-אפ, מסחור בחו"ל או הקפאה", יופיע "גיבוש מודל לניתוח של מסלולי הכוונה ומסחור ידע והפיכת מחקר יישומי לפרויקט פיתוח, סטארט-אפ, מסחור בחו"ל או הקפאה".

החלטה: מאחר והדיון בנושא ההישג הנדרש רביעי בחטיבת מדיניות וביחידות אחרות ברשות החדשנות טרם הסתיים, יתקיים דיון המשך באחת מישיבות המועצה הקרובות.

ד"ר עמירם אפלבוים
ראש רשות החדשנות

